

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/346/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114224397
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandrává
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114224397.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Bratislava, Pribinova 25, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., IČO: 47 233 516 so sídlom Bratislava, Kubániho 16, proti žalovanému: C. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., P. XXXX/X, právne zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Svidník, ul. Sov. hrdinov 163/66, v konaní o zaplatenie 711,08 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 15C 319/2014-50 z 26.03.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

I. M e n í sa rozsudok vo výroku o trovách konania tak, že žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy konania za trovy právneho zastúpenia vo výške 241,86 Eur v lehote 15 dní od právoplatnosti uznesenia na účet právneho zástupcu žalovaného.

II. Náhrada trov odvolacieho konania sa účastníkom n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len prvostupňový súd) žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania za trovy právneho zastúpenia 215,- Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu žalovaného.

Výrok o trovách konania vo vzťahu medzi účastníkmi konania odôvodnil ust. § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len O.s.p.), keď priznal žalovanému právo na náhradu trov konania za trovy právneho zastúpenia a to za 3 úkony právnej služby po 51,45 Eur (prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenie sa písomne a účasť na pojednávaní), k čomu je potrebné pripočítať 3-krát režijný paušál 1 x 8,04 Eur, 2 x 8,39 Eur, ako aj DPH, spolu 215 Eur (179,17 Eur + 20 % DPH).

Prvostupňový súd však nepriznal právnenmu zástupcovi žalovaného náklady za cestu zo F. do P. a späť na pojednávanie dňa 26.03.2015 za cestovné vlastným motorovým vozidlo a za použitie motorového vozidla, nakoľko z pohľadu súdu je priznanie týchto nákladov v celkovej výške 22,38 Eur v rozpore s princípom, podľa ktorého sa priznávajú účelne vynaložené náhrady trov právneho zastúpenia. Mal zato, že danom prípade sa nejedná o neprímerane náročný spor, ktorý by nebolo možné riešiť zastupovaním advokáta pôsobiaceho v sídle konajúceho súdu, pričom nemôže dôjsť k zneužívaniu práva priznaného právnym predpisom na úkor fyzickej, alebo právnickej osoby, pokiaľ v meste Prešov pôsobia desiatky advokátov, ktorí mohli byť oslovení žalovaným, nie je preto potrebné k účelnému bráneniu jeho práva, aby bol zastupovaný advokátom sídliacim mimo mesta Prešov. Dodal, že ak k tomu došlo, nie je povinný takéto trovy niesť neúspešný účastník.

Proti tomuto rozsudku v časti výroku o trovách konania v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný z dôvodu, že mu prvostupňový súd nepriznal náhradu cestovných nákladov s odôvodnením, že si zvolil advokáta mimo mesta Prešov. V odvolaní poukázal na viacero rozhodnutí Krajského súdu v Prešove (6Co/3/2014 z 29.01.2014, 13Co/110/2014 z 20.11.2014, 15Co/70/2015 z 27.05.2015),

ktorými boli zmenené rozhodnutia okresných súdov o nepriznaní náhrady hotových výdavkov úspešných účastníkov konania, pretože si zvolili advokáta mimo mesta Prešov tak, že trovy konania boli priznané v plnej výške. Uviedol, že dôvodom prečo si zvolil advokáta vo Svidníku bol ten, že chcel byť v spore ako spotrebiteľ bez právnického vzdelania úspešný a tiež ten, že advokát vo Svidníku sa špecializuje na spotrebiteľské právo a proti žalobcovi už zastupoval v desiatkach súdnych konaní. Dodal, že takýmto prístupom by boli diskriminovaní účastníci konania, ktorí si zvolia advokáta z iného miesta než je sídlo súdu, nakoľko by im náhrada za cestovné nebola priznaná ako úspešnému účastníkovi konania. Z uvedených dôvodov navrhol rozsudok v napadnutom výroku zmeniť a priznať mu náhradu trov celého konania v plnej výške.

Odvolačný súd preskúmal vec v zmysle zásad ust. § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý úspech nemal.

Ústavný súd v náleze II. ÚS 78/2003 vyslovil názor, že hlavný význam práva na právnu pomoc spočíva v tom, že orgány uvedené v čl. 47 ods. 2 Ústavy SR (súdy, iné štátne orgány, orgány verejnej správy) majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkovi, aby v konaní pred nimi využíval právnu pomoc. Právo na právnu pomoc trvá až do skončenia, t.j. do právoplatného rozhodnutia. Súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na úhradu účelne vynaložených trov konania. Účastník konania má právo zvoliť si právneho zástupcu v občianskoprávnom konaní v zmysle zákonom ustanovených možností.

Podľa § 15 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhl.“) advokát má popri nároku na odmenu aj nárok a) na náhradu hotových výdavkov účelne a preukázateľne vynaložených v súvislosti s poskytovaním právnych služieb, najmä na súdne poplatky a iné poplatky, cestovné a telekomunikačné výdavky a výdavky za znalecké posudky, preklady a odpisy, b) na náhradu za stratu času (§ 17).

nej onania tak apadnutom ovné nebola priznaná ako úspešnému účastníkovi Podľa § 16 ods. 4 vyhlášky, na výšku náhrady preukázaných cestovných výdavkov sa vzťahujú osobitné predpisy, 5) ak táto vyhláška neustanovuje inak.

Podľa § 7 ods. 1 a 2 zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách, ak sa zamestnanec písomne dohodne so zamestnávateľom, že pri pracovnej ceste použije cestné motorové vozidlo okrem cestného motorového vozidla poskytnutého zamestnávateľom, patrí mu základná náhrada za každý 1 km jazdy (ďalej len "základná náhrada") a náhrada za spotrebované pohonné látky; ak zamestnanec použije cestné motorové vozidlo na žiadosť zamestnávateľa, odsek 10 sa nepoužije. Sumu základnej náhrady pre jednostopové vozidlá a trojkoľky a pre osobné cestné motorové vozidlá podľa odseku 1 ustanoví opatrenie, ktoré vydá ministerstvo; opatrenie sa vyhlási uverejnením jeho úplného znenia.

Podľa § 7 ods. 4 zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách, náhrada za spotrebované pohonné látky patrí zamestnancovi podľa cien pohonných látok prepočítaných podľa spotreby pohonných látok (ďalej len "spotreba") uvedenej v technickom preukaze cestného motorového vozidla alebo v osvedčení o evidencii cestného motorového vozidla (ďalej len "technický preukaz").

Podľa § 7 ods. 5 zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách, cenu pohonnej látky preukazuje zamestnanec dokladom o kúpe pohonnej látky, z ktorého je zrejmá súvislosť s pracovnou cestou (ďalej len "doklad o kúpe"). Ak zamestnanec preukazuje cenu pohonnej látky viacerými dokladmi o kúpe, cena pohonnej látky sa môže vypočítať aritmetickým priemerom preukázaných cien. Ak zamestnanec nepreukáže cenu pohonnej látky dokladom o kúpe, na výpočet sa použije cena pohonnej látky, ktorá platila v čase nástupu na pracovnú cestu zistená Štatistickým úradom Slovenskej republiky (ďalej len "štatistický úrad").

Prvostupňový súd nepriznal úspešnému žalovanému cestovné a náhradu za stratu času s poukazom na neúčelnosť z dôvodu neprimeranosti voľby advokáta z iného okresného mesta. Odvolačný súd vyslovený záver považuje za nesprávny. Z judikatúry:

„Účelnosť spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze. Náhradu nákladov vynaložených na cestovné a náhradu za stratu času v súvislosti s účasťou jej právnej zástupkyne na pojednávaniach pred súdom prvého stupňa nepriznal na základe jediného kritéria (t.j. že sídlo advokátky je mimo bydliska účastníka i sídlam súdu prvého stupňa), ktoré samo osebe nemá zákonné opodstatnenie v zákonom sledovanom a prezumovanom cielei nahraďiť úspešnej strane trovy konania. Jeho opodstatnenosť nemožno vyvodiť ani z možnosti využitia inštitútu právnej substitúcie, pretože táto má dispozitívny charakter a nie je povinnosťou uloženou účastníkovi konania ani jeho advokátovi. Príslušná právna úprava (vyhláška o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb) vzťahujúca sa na prejednávajúcu vec priznáva advokátovi možnosť uplatnenia účelne vynaložených náhrad cestovných výdavkov i náhrady za stratu času. V prípade náhrad cestovného sa ich účelnosťou rozumie najmä voľba vhodného dopravného prostriedku s ohľadom na sídlo advokátskej kancelárie a miesto procesného úkonu (napr. pojednávania súdu), jeho dostupnosťou z hľadiska vlakovej alebo autobusovej dopravy ako lacnejších foriem cestovania. Súčasne však treba brať do úvahy i výšku náhrady za stratu času, ktorá môže byť pri použití relatívne nákladnejšieho dopravného prostriedku (napr. osobného automobilu oproti dopravnému prostriedku verejnej dopravy) v konečnom dôsledku efektívnejšia, než u iného menej nákladného spôsobu dopravy. Pokiaľ sa právna zástupkyňa žalovanej riadne dostavila k súdom nariadeným pojednávaniam a z jej konania (prípadne konania žalovanej) nevznikli žiadne prietahy, či neúčelné realizované úkony súdu, nemožno v takomto prípade náklady právneho zastúpenia považovať za neúčelné“ (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 5 M Cdo 21/2009).

„Postup súdu smerujúci k tomu, že z nákladov na právne zastúpenie dochádza k vylúčeniu náhrad cestovného a náhrad za stratu času (v tomto prípade uplatňovaných v súvislosti s účasťou na pojednávaniach súdu) len preto, že sídlo advokátskej kancelárie sa nenachádza v obvode (okrese) sídla konajúceho súdu alebo bydliska účastníka konania, nezodpovedá sledovanému cieľu, tak ako to má na mysli § 142 až § 150 O.s.p. a dotknutá právna úprava o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (vyhláška č. 655/2004 Z.z.) v spojení s čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a ústavne konformnému výkladu reprezentovanému Ústavným súdom Slovenskej republiky v tom, že zmyslom a účelom inštitútu náhrady trov konania pred všeobecným súdom je poskytnúť úspešnému účastníkovi náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musel alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusel zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom. Výnimky z tohto pravidla musí ustanoviť zákon; tieto sa musia uplatňovať len za splnenia všetkých zákonom ustanovených podmienok a skôr reštriktívne (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci II. ÚS 31/04).

Odvolací súd nevidel dôvod na odklon od vyššie uvedenej judikatúry. Uplatnená náhrada trov konania žalovaného (cestovné, náhrada za stratu času) spĺňa kritérium účelne vynaložených trov, za ktoré v konaní úspešnému účastníkovi patrí náhrada. Uplatnená náhrada nie je neprimeraná.

Za tohto stavu odvolací súd postupom podľa § 220 O.s.p. zmenil napadnutý rozsudok vo výroku o trovách konania tak, že žalobca je povinný nahraďiť žalovanému aj trovy konania spojené so stratou času a cestovnými výdavkami.

Náhradu za stratu času si žalovaný uplatnil za 4 začaté polhodiny cestou F. - P. - F. , avšak v rozsahu 1/4 -tiny t.j. vo výške 13,98 Eur a i 1-tinu cestovných výdavkov za cestu F. - P. - F. (2x 60 km) vo výške 8,40 Eur (priemerná spotreba paliva 6,27 l/ 100 km, cena benzínu 1,374 Eur).

Žalovanému preto patrí náhrada trov konania za 3 úkony právnej služby a to prevzatie a príprava zastúpenia vo výške 51,45 Eur (§ 13a ods. 1 písm. a/ Vyhlášky č.655/2004 Z.z.), písomne vyjadrenie zo dňa 24.03.2015 vo výške 51,45 Eur (§ 13a ods. 1 písm. c/ Vyhlášky č.655/2004 Z.z.), účasť na pojednávani dňa 26.03.2015 vo výške 51,45 Eur (§ 13a ods. 1 písm. d/ Vyhlášky č.655/2004 Z.z.), režijný paušál 1x 8,04 Eur, 2x 8,39 Eur (§ 16 ods. 3 Vyhlášky č.655/2004 Z.z.), náhrada za stratu času vo výške 13,98 Eur (§ 17 ods. 1 Vyhlášky č.655/2004 Z.z.), cestovné náhrady vo výške 8,40 Eur a 20% DPH vo výške 40,31 Eur, spolu náhrada trov konania vo výške 241,86 Eur, ktorú je žalobca povinný nahraďiť žalovanému na účet právneho zástupcu v lehote 15 dní od právoplatnosti uznesenia.

O trovách odvolacieho konania rozhodol v zmysle ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že náhrada trov odvolacieho konania sa účastníkom nepriznáva, keďže si žalovaný ako v odvolacom konaní úspešný účastník náhradu trov konania neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.